

Ja till sjukvårdsreform i USA

– men den urvattnade reformen var nära att sänkas av abortfrågan

Först på julafton 2009 röstade den amerikanska senaten igenom sitt förslag till sjukvårdsreform. USA får dock inte den genomgripande reform många hoppats på.

På julaftonen röstades senatens förslag till sjukvårdsreform igenom med nödvändiga 60 röster av 100. Inte en enda republikan röstade för lagförslaget. In i det sista tvekade en demokrat från Nebraska, som ansåg att reformen inte innehöll tillräckliga restriktioner mot att använda statliga medel till aborter.

Den sjukvårdsreform som demokraterna kämpat för i 60 år var nära att torpederas av den känsliga abortfrågan. Katolska biskopar utövade påtryckningar på representanthusets politiker kvällen före voteringen. Ett tillägg skrevs som förbjöd att statliga medel används för aborter, och detta presenterades på morgonen den dag votering skulle ske. Vissa delegater gick då med på att rösta för reformen, medan andra i sista stund röstade nej på grund av att den inte ger ekonomisk hjälp till just de många kvinnor som saknar ekonomiska resurser till preventivmedel eller abort.

Senatens och representanthusets politiker kommer nu att samarbeta för att kombinera de båda lagförslagen till en lag som kan läggas fram för president Obama för signering.

LISBETH NORDSTRÖM-LERNER

MD, svensk infektionsläkare; sjukhus-epidemiolog, Detroit, Michigan, USA
lisbethnordstromlerner@hotmail.com

Vissa delar av den signerade lagen träder i kraft omedelbart och ska genomföras inom ett år.

Det kommer att vara olagligt för ett försäkringsbolag att utesluta en kund på grund av ett »medical pre-condition«, eller att sluta betala för en patient mitt under en behandling på grund av att taktet för försäkringen nåtts för det året eller för livstid.

Försäkringsbolagen kommer att tvingas redovisa sina inkomster och den del av inkomsterna som inte används till sjukvård. Om ett bolag inte använder tillräckligt mycket av premierna till sjukvård måste delar av premierna återbetalas.

Annonsering i tv direkt till allmänheten, där patienten uppmanas be sin läkare om den nya medicinen, kommer att begränsas. Läkemedelsbolagen satsade 200 miljoner dollar under år 2009 på främst tv-annonser.

Alla försäkringar kommer att täcka prevention och hälsovård. Fokus ska vara »from sickness to wellness«. Preventiva åtgärder som mödravård, barnavård, vaccinationer, mammografi och hälsokontroller av blodtryck och kolesterol ska ges utan extra utgift för den försäkrade.

Pensionärer kommer att få sina mediciner till väsentligt lägre priser. Det saknas tillräcklig täckning för mediciner i Medicare, det så kallade donut hole. Gamla människor har fått välja mellan att äta ordentligt eller ta sina mediciner. Lagen kommer att flytta makten från försäkrings-

bolagen och läkemedelsföretagen till läkarna och patienterna själva.

Reformen beräknas täcka 30 miljoner amerikaner utan att öka statsskulden. Allmänheten har inte förstått att alla redan betalar för de oförsäkrade genom ökade skatter. Patienter kommer till sjukhusens akutintag med njursvikt eller hjärnblödning när de i stället kunnat gå på kontroller i öppenvården för högt blodtryck och diabetes. Kvinnor dör i mammarcancer på grund av att många försäkringar inte täcker mammografi, som kan kosta patienten 400 dollar. Svårt sjuka patienter kan inte arbeta, betalar inte skatt och behöver ekonomiskt och socialt stöd.

Kostnadskontroll av försäkringar, effektivisering av sjukvården och mindre dubblering av utredningar skulle också kunna minska kostnaderna.

Förhoppningsvis kommer den hätska partipolitiken att lugna ner sig. Den så kallade Kill the Bill-rörelsen har använt lögn, rasistiska tillmälen och skrämselpropaganda om dödspaneler och socialism. En del gräsrotsdemonstrationer har planerats av lobbyfyrman. En republikan skrek »You lie« till president Obama när han talade till kongressen och det amerikanska folket. Denne politiker fick miljoner dollar i bidrag till sin valkampanj under de följande veckorna.

Det blev inte den genomgripande sjukvårdsreform som många hoppats på. Således blev det ingen allmän försäkring (»public option«) som skulle kunna konkurrera med försäkringsbolagen och pressa ner premierna. Det infördes också restriktioner för aborter.

Foto: Colourbox

President Obama fick det han önskat sig i ett av julpaketerna 2009; senaten sa ja till förslaget till sjukvårdsreform. Men protesterna har varit högljudda.

Den amerikanska sjukvården är okoordinerad, fragmenterad och orättvis. Vissa stater har bara ett fåtal försäkringsbolag, som kunnat sätta godtyckliga premier. Betalning för utförd åtgärd eller operation leder till överbehandling och pappersexercis. Det krävs en kvalitetskontroll som förordar »evidence-based« eller »experience-based« sjukvård. Fasta löner som stiger med goda behandlingsresultat bör eftersträvas.

De handskrivna journalerna behöver ersättas av datajournaler. Dataprogram planeras för att överföra journaler och undersökningsresultat från en behandlingsenhet till en annan, liksom datoriserad receptföreskrivning.

Ytterligare 16 000 primärvårdsläkare måste utbildas för att ta hand om de 30 miljoner oförsäkrade som kommer att få en sjukvård som alla västeuropeiska länder ger sina medborgare. Det är långt kvar till den organisation med privat och offentlig sjukvård som vi känner.

■ **Potentiella bindningar eller jävsförhållanden:** Inga uppgivna.